

Kremlin Palace Hotel

Antalya

5 - 8 Aralık
2024

S-007

Yoğun Bakım Hemşirelerinde İyi Ölüm Algısının Bakım Davranışlarına Etkisi

Elif Kaya Aydoğdu¹, Elif Paklacı Yormaz², Besey Ören³

¹Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

²İstanbul Kent Üniversitesi, İstanbul

³İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul

Giriş-Amaç: Yoğun bakım üniteleri doğası gereği ölüm ile sık karşılaşılan birimlerdir. İyi bir ölüm sağlamak, yaşamın son evresinde olan bireyler için ulaşılabilecek en önemli hedeflerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu araştırma yoğun bakım hemşirelerinde iyi ölüm algısının bakım davranışlarına etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan bu araştırmanın evrenini İstanbul'daki bir kamu hastanesi yoğun bakım ünitesinde çalışan tüm hemşireler, örneklemini ise araştırma kriterlerini karşılayan ve gönüllü olan, yoğun bakım ünitesinde çalışan 203 hemşire oluşturmuştur. Araştırmada, testin gücü 0,95 olarak belirlendiğinde %5 hata oranı ile ulaşılabilecek örneklem sayısı G*Power 3.1.9.4 programı ile hesaplanmış olup, minimum katılımcı sayısı 195 olarak belirlenmiştir. Veriler, "Hemşire Tanılama Formu", "İyi Ölüm Ölçeği" ve "Bakım Davranışları Ölçeği-24" kullanılarak elde edilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Independent Sample T testi, One Way ANOVA Testi, Post Hoc Testleri ve ölçekler arasındaki ilişkinin incelenmesinde Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul izni alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan yoğun bakım hemşirelerinin %62,6'sı kadın, %65,5'i 23-29 yaş aralığında ve büyük çoğunluğu (%84,7) lisans mezunudur. Hemşirelerin çoğunluğu anestezi yoğun bakım ünitesinde (%32,5) çalışmakta, %54,2'si üçüncü basamak yoğun bakım ünitesinde görev yapmaktadır. Araştırmaya katılan yoğun bakım hemşirelerinin %59,6'sı iyi ölüm hakkında bilgi sahibi olmadığını ifade ederken %82,3'ü iyi ölümün önemli olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların bakım davranışları üzerinde iyi ölüm algısının etkisinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,01$).

Tartışma: Çalışmamızın sonuçlarına benzer şekilde Türkben Polat 2022 yılında yaptığı çalışmada hemşirelerin iyi ölüm algılarının yüksek olduğunu ve iyi ölüm algısı arttıkça ölmekte olan bireyin bakımına yönelik olumlu tutumların arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Sonuç: Çalışmamızda; hemşirelerin büyük çoğunluğunun iyi ölüm hakkında eğitim almadığı ancak iyi ölüm algısı ve bakım kalitesi algılama düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca iyi ölüm algısı yüksek olan hemşirelerin, bakım davranışlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yoğun bakım hemşirelerine yönelik iyi ölüm eğitimleri planlanmalı ve konu ile ilgili yeni araştırmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım, Hemşirelik, İyi Ölüm Algısı, Bakım Davranışları